

POLAK WE FRANCJI

Le Numéro : 50 centimes.

Numer : 50 cts.

" LE POLONAIS EN FRANCE " — Journal hebdomadaire

Przed płacone Francji :

Cena numeru.... 50cts

Miesięcznie..... 2fr.50 cts

Po za Francją w Europie :

Rocznie..... 48 fr.

W Ameryce :

Rocznie..... 3 dol.

Pismo poświęcone

sprawom religijnym, społecznym i ojczystym

Wychodzi w każdą niedzielę

ORGAN ZWIĄZKU TOWARZYSTW KATOLICKICH

Adres Redakcji i
Administracji

263 bis, rue Saint-Honoré
PARIS (1er arr.)

Nr. czeku 97067

Telefon : Richelieu 90-40

PARYŻ

NIEDZIELA 13 STYCZNIA 1929

Rok. VI — N° 2

ZAŁOŻENIE KOMITETU OPIEKI nad robotnikami polskimi w depart. Aisne

W miesiącu październiku ub. r. Urząd Emigracyjny uzyskał od władz francuskich rozszerzenie opieki nad robotnikami polskimi. W tym celu ograniczono werbowanie robotnic polskich pojeźdźczo, poniżej lat 30.

Z drugiej strony Urząd Emigracyjny uzyskał u władz francuskich zapewnienie tworzenia specjalnych Komitetów Opieki, które mają otaczać stałą opieką i doradą robotnice polskie.

W wielu miejscowościach władze departamentalne w porozumieniu z pracodawcami przygotowują założenie Komitetów Opieki, rozumiejąc doskonale ich potrzebę.

W ostatnim czasie dowiadujemy się, że w departamencie Aisne, gdzie najwięcej jest rozrzuconych robotnic polskich po gospodarstwach rolnych, założono dnia 27 listopada w Soissons Komitet Opieki nad robotnikami polskimi.

Inicjatywę podał Sekretarjat Polski w Soissons, którego dobroczynną działalność oceniają należycie nasi rodacy w

Podnieś rękę, Boże Dziecię,
Błogosław krainę miłą,
W dobrych radach, dobrym bycie,

Wspieraj jej siłę, swą siłą,
Dom nasz i majętność całą
I Twoje wioski z miastami.

depart. Aisne. Komitet ten położył sobie za zadanie:

1) Ułatwienie robotnikom polskim znalezienie odpowiedniej pracy;

2) Usuwanie nieporozumień wynikłych między robotnikami a pracodawcami;

3) Otaczanie należyłą opieką robotnice polskie w czasie choroby, dostarczanie lekarza, odwiedzanie w szpitalach, oraz odpowiednia pielęgnacja chorych w szpitalu;

5) Udzielanie przytułku (noclegu) w czasie podróży.

W każdym kantonie, a nawet w każdym większym skupieniu Polaków potworzą się podobne komitety. Nazwiska członków zostaną wkrótce ogłoszone w gazetach.

Również przy wyjeździe z Polski do Francji do departamentu Aisne, otrzymają wyjeżdżający listę członków komitetów, do których wychodzący będą się mogli zwracać z całym zaufaniem.

W ten sposób opieka nad robotnikami polskimi będzie skuteczniejsza, niż dotychczas.

P.

NA NIEDZIELE PIERWSZĄ PO TRZECH KRÓLACH

Ewangelia u św. Łuk. w rozdziale II.

Gdy już Jezus był we dwunastu latach, gdy (rodzice jego) wstąpili do Jeruzalem, wedle zwyczaju dnia świętego. A skończywszy dni, gdy się wracali, zostało dziecko Jezus w Jerozolimie; a nie obaczyli rodzice jego. A mniemając, że on był w towarzystwie, uszli dzień drogi, i szukali go między krewnymi i znajomymi. A nie znalazłszy, wrócili się do Jeruzalem, szukając go. I stało się po trzech dniach, znaleźli go w kościele siedzącego w środku Doktorów, a on ich słucha i pyta ich. A zdumiewali się wszyscy, którzy go słuchali, rozumowi i odpowiedziom jego. A ujrzawszy zdziwili się. I rzekła do niego matka jego: Synu, cóżś nam tak uczynił? oto ojciec twój i ja załóżni szukaliśmy cię. I rzekł do nich: Cóż jest żeście mię szukali? Nie wiedzieliście, że w tych rzeczach, które są ojca mego, potrzeba żebym był? A oni nie rozumieli słowa, które im mówił. I zstąpił z nimi i przyszedł do Nazaret; a był im poddany. A matka jego wszystkie te słowa zachowała w sercu swem. A Jezus się pomażał w mądrości i w latach, i w łasce u Boga i u ludzi.

«I zstąpił z nimi i przyszedł do Nazaret». Kościół święty obchodzi w niedzielę dzisiejszą uroczystość św. Rodziny. Kult tej św. Rodziny, już dawno wprowadzony, szybko się rozszerzył po całym świecie chrześcijańskim. W XVII wieku już w kwitnącym był stanie i szeroko rozpowszechniony we Włoszech, we Francji i w Belgji, a stąd rozszedł się po całej prawie Europie i Ameryce. Papież Leon XIII polecił, żeby rodziny chrześcijańskie oddały się w opiekę św. Rodzinie. Benedykt zaś XV ustanowił osobne święto, które się obchodzi w całym kościele. I słusznie papież, a z nimi cały świat chrześcijański tak wielkie znaczenie przypisują czci Najśw. Rodziny. Bo, jak mówi papież Leon XIII, w liście z 14 czerwca 1892 r., «kiedy Bóg miłosierny postanowił urzeczywistnić dzieło ludzkiego odkupienia, to na samym początku stał światu przed oczy wzór Rodziny, przez samego Boga ustanowionej, w którejby wszyscy ludzie widzieli wzór absolutny rodziny oraz wszelkiej cnoty i świętości. Takim wzorem była Rodzina Nazaretańska, w której, zanim wszystkim narodom pełnym blaskiem zaświeciła, ukrywało się Słońce Sprawiedliwości. Chrystus Bóg, Zbawiciel nasz, z Matką Dziewicą i Józefem, mężem świętym». W tym celu Rodzina takie prowadziła życie, że każdy chrześcijanin, jeżeli duszę swoją ku niej zwróci, znajdzie w niej powód i zachętę do wykonywania jakiegokolwiek cnoty.

Żeby się przekonać, iż św. Rodzina Nazaretańska, jest naprawdę dla wszystkich przykładem życia rodzinnego, opartego na wzajemnych objawach miłości, na świętości obyczajów, oraz na ćwiczeniach pobożnych, wystarczy przytoczyć słowa Leona XIII: «Mają w istocie ojcowie rodzin w św. Józefie czujności i starania się ojcowskiego najjaśniejszy wzór; mają matki w Najśw. Dziewicy, Bogarodzicy, miłości, skromności, uległości i doskonałej wiary wspaniały przykład; dzieci zaś rodziny mają w Jezusie, który był im poddany, boski wzór posłuszeństwa, który niech podziwiają, czczą, naśladować. Ci, którzy pochodzą ze szlachejnych rodzin, nauczą się od Rodziny krwi królewskiej, w jaki sposób życie swoje mają urządzić, gdy położenie jest pomyślne, a jak mają godność swoją zachować w niepomyślnym; ci, którzy są bogaci, poznają jak o wiele więcej należy cenić cnoty aniżeli bogactwa. Robotnicy zaś i wszyscy ci, którzy tak ciężko odczuwają troski rodzinne i swoje położenie, przekonają się, że raczej cieszyć się powinni, niż ubolewać nad swoim niskim stanem, jeżeli zapatrywać się będą na członków tej Najświętszej Rodziny. Wspólną bowiem z św. Rodziną mają pracę; wspólne troski o życie codzienne; i Józef św. musiał zarobkiem swoim zadośćuczynić potrzebom życia; owszem same boskie ręce Bożego Dzieciątka miały się pracy ciesielskiej. Dlatego nie dziwnego, jeżeli najmędrsi nawet ludzie, opływający w bogactwa, woleli je porzucić i wybrać sobie jako towa-

rzyszkę ubóstwo, razem z Jezusem, Marią i Józefem». Tyle papież Leon XIII.

Chyba każdy z was, drodzy Bracia, zrozumie to dobrze, że jeżeli św. Rodzina Nazaretańska przez samego Boga została nam dana na przykład, to wszystkie rodziny chrześcijańskie powinny według niej żyć i postępować. Wtedy bowiem życie rodzinne nie będzie tak rozprężone, jak to niestety dziś w wielu wypadkach się zdarza. Weźcie pod uwagę przedewszystkiem to, że w tej św. Rodzinie wszystkie trzy osoby były połączone węzłem najczystszej, najświętszej miłości, która sprawiła, że między niemi nie istniała nawet najmniejsza różnica w załatwianiu spraw codziennych. Co chciał P. Jezus, tego chciała i Matka Najśw. i św. Józef i naodwrot, dlatego, że każdy z nich chciał tylko dobra. Miłość jest cnotą podstawową życia rodzinnego. Na niej zasadza się zgoda i harmonja, bez której nie masz pokoju i szczęścia w rodzinie. Ale też tam, gdzie ta miłość, oświecona światłem głębokiej wiary panuje, ojciec rodziny nie posunie się tak daleko, żeby zarobek ciężkiej pracy swojej przetrwonił na pijaństwo, które sprowadza nędzę i niezgodę i przekleństwo, i zatruiwa dusze niewinnych dzieci. Gdzie ta miłość panuje, tam i ojciec i matka rodziny będą się starać o to, żeby być dla swoich dzieci przykładem, według którego one całe swoje życie urządzają; tam będą unikać klótni, przekleństw, słów bezecnych, które przygotowują przyszłych zbrodniarzy; tam przedewszystkiem będą dbać o sumienne wypełnienie przepisów religijnych, bo tylko na tej podstawie zasadza się zdrowie moralne społeczeństwa, którego każda rodzina jest żywą cegiełką.

Niestety dziś często dzieje się odwrotnie. Dla zdobywania grosza poświęca się dusze, odkupione Krwią Najdroższą Jezusa Chrystusa, oddając je w środowiska takie, w których zło i przewrotność panuje powszechnie.

Dzisiejsze święto jest jakby upomnieniem dla wszystkich rodzin chrześcijańskich do powrotu do tej świętości życia rodzinnego, której wzorem jest Najśw. Rodzina w Nazaret. Jeżeli bowiem rodzina będzie oparta na zdrowych zasadach, a takie są jedynie chrześcijańskie, wtedy i w społeczeństwach będzie panował duch prawdziwej miłości, bo wszyscy będziemy uważać się za braci, połączonych jednym wielkim węzłem miłości bliźniego. o stanie się wtedy, kiedy św. Rodzina będzie tem, czem chce ją mieć P. Bóg, to jest wzorem najdoskonalszym wszystkich ludzi.

Przegląd spraw wychodźczych

X. Unsicht.

odwiedzi:

5-7 stycznia Maisse (Seine-et-Oise).
12-13 stycznia Juilly (Seine-et-Marne).
19-20 stycznia May-en-Multien.
26-28 stycznia Neufmontiers.
2-4 lutego Vendrest.
9-11 lutego Roissy-en-Brie.
16-17 lutego Villenoy (w projekcie).
23-24 lutego Lizy-sur-Ourcq.

X. Rogaczewski.

13 stycznia — niedziela — Mancieulles — 7-8 spowiedź; 8-ma msza św. i kazanie;
Tucquegnieux — 9-11 spowiedź; 11-ta msza św. i kazanie; 14-ta konferencja;
Trieux — g. 15-ta nieszpory; 16-ta konferencja;
17 stycznia — czwartek — Mancieulles godz. 10-12 katechizm;
Pont-à-Mousson godz. 14-16 katechizm;
19 stycznia — sobota — Homécourt 16-18 spowiedź;
20 stycznia — niedziela — Homécourt 7-8.30 spowiedź; 8.30 msza św. i kazanie;
Valleroy 10-11 spowiedź; 11-ta msza św. i kazanie;
Homécourt — 14-ta konferencja;
22 stycznia — wtorek — Piennes — 7-8 spowiedź; 8-ma msza św.;
23 stycznia — środa — Mont-Bonvillers godz. 7-8 spowiedź; 8-ma msza św.;
24 stycznia — czwartek — Mancieulles godz. 10-12 katechizm;
24 stycznia — czwartek — Mancieulles 10-12 katechizm;
Pont-à-Mousson 14-16 katechizm;
26 stycznia — sobota — Blénod — 15-17 spowiedź;
27 stycznia niedziela Blénod 7-8.30 spowiedź; 8.30 msza św. i kazanie; 14-ta konferencja;
31 — czwartek — Mancieulles — 10-12 katechizm;
Pont-à-Mousson — 14-16 katechizm.

Nabożeństwa dla Polaków w Basse-Indre i Cuéron.

Ksiądz polski, który nie mógł przybyć na Boże Narodzenie do Basse-Indre i Cuéron, przybędzie do tych kolonii w niedzielę 13 stycznia.

Misje w Środkowej Francji.

O. Baderski, kapłan ze Zgromadzenia OO. Oblatów, po ukończeniu misyj w Północnej Francji, odprawi obecnie misje w koloniach polskich w Montceau-les-Mines (S.-et-L.), następnie w Le Creusot, a może jeszcze i w Guegnon.

Zebranie Księży Środkowej Francji w Lyonie.

Dnia 3 stycznia odbyło się w Lyonie zebranie duszpasterzy polskich środkowej Francji. Między innymi obradowano nad ułożeniem programu misyj dawanych przez O. Baderskiego, a także nad urządzeniem polskiej pielgrzymki z okolic Saint-Etienne do bazyliki Matki Boskiej na Fourvière w Lyonie.

ZEBRANIE KSIĘŻY WSCHODNIEJ FRANCJI

W dniu 3 stycznia odbył się w Strasburgu zjazd dekanalny księży polskich Wschodniej Francji w Séminaire International pod przewodnictwem ks. dziekana Rogaczewskiego. Obrady nad sprawami połączonymi z duszpasterstwem toczyły się od 10-12 i od 1-3 godz. Powzięto rezolucje dotyczące reorganizacji kolonii polskich w obrębie Strashurskim. Księża polscy, wyrażając się z pełnym uznaniem dla Sióstr Sercanek, kierujących zakładem wychowawczym dla dziewcząt polskich w St. Ludan i podkreślając znaczenie tego zakładu dla wychodźstwa we Francji, urządzili składkę pomiędzy sobą, która wydała 210 fr.

Uprasza się instytucje dobroczynne o popieranie tej jedynej szkoły gospodarczej dla dziewcząt na terenie Francji.

Poświęcenie sztandaru Harcerzy w Paryżu

W ubiegłą niedzielę odbyło się w kościele polskim w Paryżu uroczyste nabożeństwo dla Harcerzy Polskich. Na nabożeństwo, poza sporą grupą harcerzy polskich z Paryża, przybyły delegacje Harcerzy francuskich i obcych drużyn, dalej p. Ambasador polski, P. Ambasadorowa Chłapowska, p. Konsul Gen. Poznański wraz z małżonką, generał francuski p. d'Henris i Niessel, Kapitan Harcerzy francuskich p. l'Hopital i wielu innych.

Podczas Mszy św. śpiewał polski chór pod batutą p. prof. Fiszera.

Po sumie odbyło się poświęcenie sztandaru Harcerzy polskich. Na tę ceremonię przybył J. E. Ks. Biskup Chaptal, przyjmowany uroczysto przez księży polskiej Misji u bram kościoła.

Szeroko rozpostarł się poraz pierwszy sztandar harcerzy, by otrzymać z rąk ks. Biskupa swój chrzest. Rodzicami chrzestnymi raczyli być P. Ambasador Polski i P. Ambasadorowa Chłapowska.

Po poświęceniu nastąpiło przed kościołem wbijanie gwoździ pamiątkowych do drzewca sztandaru.

Nominacje na wychodźtwie.

Ministerstwo Spraw Zagranicznych nadało p. dr. Adamowi Mickiemu, zastępcy Konsula R. P. w Lille, tytuł konsula.

Również na miejsce dotychczasowego radcy Ambasady polskiej w Paryżu, p. Arciszewskiego powołanym jest pułkownik S. J. Schaezel, który obejmie swój nowy urząd w połowie stycznia.

Natomiast p. radca Arciszewski został zamianowanym polskim posłem w Rydze.

GWIAZDKA DLA DZIECI POLSKICH W PARYŻU

W sobotę, dnia 5 stycznia Komitet Pań pod przewodnictwem p. Ambasadorowej Chłapowskiej urządził w sali Inżynierów Cywilnych (19, rue Blanche) gwiazdkę dla dzieci polskich z Paryża i okolicy. A jest tej dziatwy nadspodziewanie dużo. Byli mali polscy harcerze, były dzieciaki z dzielnic St-Paul, z Bastille, z Le Blanc-Mesnil, Pavillon-sous-Bois, Kremlin-Bicêtre, Saint-Denis, i wielu innych miejscowości. Wielka sala nabitą była małymi gośćmi. W rogu stało śliczne drzewko; do niego też zwracały się z zachwytem spojrzenia małej dziatwy.

Po śpiewach dziatwy, amatorski zespół odegrał śliczną sztukę p. t. «Dożynki». Piękne staropolskie stroje, odpowiadały bardzo dobrze pouczającej treści sztuki.

Na zakończenie dziatwa otrzymała śliczne podarunki.

Ostatnie echo Zjazdu Katolickiego

MERLEBACH-FREYMING

Odpowiedź Prymasa Polski na telegram wysłany przez uczestników z okazji zjazdu katolickiego w Merlebach:

Poznań, dnia 2 listopada 1928 roku.

Wielebny ks. kapelan Dragan w Merlebach.

J. Eminencja Ks. Kardynał Prymas dziękuje uczestnikom zjazdu katolickiego Wschodniej Francji w Merlebach za nadesłane wyrazy synowskiego poddaństwa. Imci ks. kapelan zechce powiadomić o tem komitet zjazdu.
Z. pol.

Ks. Zborowski.

Odpowiedź Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej: Strasburg, dnia 13 grudnia 1928 roku.

Do

Wielebnego ks. Dragana w Merlebach.

Wielce szanowny księże Dobrodzieju!

Donoszę niniejszem, iż Pan Prezydent Rzeczypospolitej prosi o wyrażenie podziękowania Szanownemu Księdzu za uczucia, zawarte w depesze z dnia 29.10.1928 roku, nadesłanej w imieniu wychodźców polskich zebranych na zjeździe katolickim w Merlebach.

Łączę wyrazy poważania

Konsul R. P. Dz. Nieduszyński.

Z Polski

Organiczenia w werbowaniu robotnic polskich do Francji.

Rząd francuski zgłosił zapotrzebowanie na 10.000 kobiet polskich do pracy w przemyśle i na roli.

Urząd Emigracyjny przy Ministerstwie Pracy i Opieki Społecznej odmówił swej zgody na wysłanie tak wielkiej liczby wychodźczyń z Polski.

Szczególniej na terenie francuskim kobiety muszą mieć specjalną opiekę, to też urząd emigracyjny zażądał gwarancji tej opieki dla kobiet polskich.

Rząd francuski zgodził się na ochronę kobiet polskich, pracujących na roli i w przemyśle i w tym celu powołuje do życia specjalne komitety opiekuńcze we wszystkich ośrodkach, gdzie kobiety polskie będą zatrudnione.

Urząd Emigracyjny zredukował liczbę 10 tysięcy i ustalił kontyngent wychodźczyń do Francji na rok 1929 na 3.500 kobiet.

Nad sprawą utworzenia komitetów opiekuńczych, naradza się, jak wiadomo w Paryżu specjalna komisja porozumiewawcza polsko-francuska, która ukończyła już swoje prace.

Życzenia noworoczne p. Dewey'a dla Polski.

Członek Rady Banku Polskiego i doradca finansowy Charles S. Dewey z okazji Nowego Roku oświadczył przedstawicielom prasy:

«Niema lepszego życzenia noworocznego dla Polski, jak tylko, aby w r. 1929 kontynuowała w dalszym ciągu swój postęp ekonomiczny, osiągnięty w r. 1928. Wielkie dzieło zostało dokonane i będzie bardzo interesujące dla Amerykanów, jeżeli w nadchodzącym roku Powszechnej Wystawy Krajowej w Poznaniu zobaczą oni, że w całym kraju osiągnęło postęp to staro-nowe państwo».

Murzyni brazylijscy na Powszechnej Wystawie Krajowej w Poznaniu.

Z Kurytyby w Brazylii otrzymujemy bardzo ciekawą wiadomość o imprezie, jaka się tam organizuje w związku z Powszechną Wystawą w Poznaniu.

Impreza ta pod nazwą «Teatr egzotyczny z Brazylii» ma za dyrektora artystę dram. Tadeusza Morozowicza, a jako aktorów, samych murzynów brazylijskich (mężczyzn i kobiet) mówiących i grających sztuki w języku polskim.

Nie ulega wątpliwości, że teatr ten wniesie do nas bardzo egzotyczną nutę i będzie wart zobaczenia, zważywszy, iż wszystkie gra-

ne utwory osnute są na tle życia emigrantów i tubylców w Brazylii, zawierają oryginalne śpiewy i charakterystyczne tańce, jak również wspaniałe dekoracje egzotyczne i oryginalne kostjomy tubylcze.

Teatr egzotyczny wyjeżdża z Brazylii w dniu 1 kwietnia b. r. na pokładzie okrętu «Krakus» i odbędzie tournée po wszystkich większych miastach Polski.

Impreza ta da nietylko żywy obraz naszego osadnictwa w Brazylii, ale ma również na celu nawiązanie stosunków tak kulturalnych, jak handlowych między Polską a Brazylią.

Kara za pojednek.

Opracowany przez komisję kodyfikacyjną projekt nowego polskiego kodeksu karnego przewidywać ma (jak dawne kodeksy zabórce, obowiązujące dotychczas w Polsce) specjalne kary za pojedynkowanie się. Kary te podwyższone być mają na terenie całego państwa do 4 lat więzienia. Karani być mają również sekundanci, oraz wszelkie osoby, współdziałające przy pojedynkach.

Powrót rzymskiej relikwii św. Wojciecha do Gniezna.

J. Em. Ks. Kardynał Prymas podczas swego pobytu w Rzymie uzyskał przyznanie katedrze gnieźnieńskiej ważnej relikwii św. Wojciecha, która od 1006-go roku była przechowywana w kościele św. Bartłomieja na wyspie Tyberyjskiej w Rzymie.

Cesarz Otton III w roku 1000 zabrał z Gniezna ramię św. Wojciecha i złożył je w kościele, wybudowanym przez siebie na wspomnianą wyspę ku czci tego Męczennika. W ciągu wieków, przy przebudowie kościoła, zmieniono jego tytuł, dedykując go św. Bartłomiejowi. Relikwia atoli pozostała nieknięta w ołtarzu, poświęconym św. Wojciechowi.

Dopiero w ubiegłym stuleciu przyznano znaczniejsze części tej relikwii biskupom polskim i węgierskim. Pozostałą część zabrał Ks. Prymas z dokumentami do kraju i zwrócił ją archikatedrze gnieźnieńskiej, skąd ją przed 928-miu laty wywieziono.

Relikwia przywieziona przez Ks. Prymasa, jest największą częścią ze wszystkich, znajdujących się na ołtarzach relikwii św. Wojciecha.

Przyjazd Ks. Kardynała Bourne'a do Polski.

Celem zwiedzenia naszego kraju, a zwłaszcza Powszechnej Wystawy Krajowej, przybędzie do Polski w sierpniu r. b. wycieczka zgrupowania «The Catholic Association» z J. Em. Ks. Kardynałem Bourne, Prymasem Anglii, na czele.

Wycieczka zwiedzi m. in. Kraków, Zakopane, Częstochowę, Warszawę, Gniezno i Poznań. Pobyt w Poznaniu, gdzie ks. Kardynał Bourne będzie gościem ks. Ks. Kardynała Prymasa Hlonda, potrwa dwa dni.

Ks. W. Rogaczewski.

Wrażenia i wspomnienia z pielgrzymki do Ziemi Świętej

(C. d. patrz «Polak we Francji» numer 50-ty.)

Wysoka o 26 metrów z jednego granitu czerwonego dominuje nad całym rumowiskiem pomników na późniejszych. Naokoło kolumny widać katakumby z czasów prześladowań chrześcijańskich. Stojąc nad tą potężną kolumną podziwialiśmy sztukę montowania Egipcjan, którzy bez przyrządów technicznych nowoczesnych potrafili zmontować takiego kolosa.

Na ruinach starego miasta zbudowano Aleksandrię nowoczesną z prostymi, szerokimi ulicami, asfaltem wyłożonymi. Jak wszędzie w Orientie tak tu robi się wykopaliska i podziwia się starożytne fundamenta świątyń pogańskich. Aleksandria słynęła raz kiedyś. W tym to mieście żydzi uskuteczniły słynne tłumaczenie Biblii świętej, t. zw. Septuaginty przez 70 uczonych rabinów. Aleksandria stała się ogniskiem kulturalnym z powodu słynnej na cały świat biblioteki, mieszczącej na 700.000 tomów. W czasie opanowania Egiptu przez Arabów na rozkaz jednego z kalifów została ona zburzona. Arabowie uznawali tylko jedną księgę obowiązującą dla wiernych — koran.

Aleksandria przechodziła rozmaite koleje. Po upadku ostatniej z rodu Ptolomeuszów królowej Kleopatry Rzymianie przejęli rządy na długi czas.

W erze chrześcijańskiej pierwszym apostołem miasta był święty Marek. Chrześcijaństwo miało wielkie wpływy w Aleksandrii. Wspomnę tylko wielką świętą, patronkę uczonych, św. Katarzynę, która za czasów Dioklecjana została zamordowana za wiarę w Chrystusa. Później św. Aleksandra.

Oprócz wpływu włoskiego można zauważyć wielki wpływ francuski, chociaż emigracja francuska nie wielka jest. Wszędzie widnieją napisy na magazynach w języku francuskim, w sklepach mówią po francusku, przyjmują monety francuskie itd. Skąd to pochodzi, że chociaż Anglicy mają władzę w Egipcie, jednak wpływ francuski jest większy od angielskiego? Odpowiedź na to pytanie dają nam zakonnicy francuscy. Idziemy do zakładu wychowawczego braci szkoły chrześcijańskiej — frères d'Ecoles Chrétiennes. Zawarliśmy znajomość na okręcie z jednym z ojców tego zakonu,

który jechał z Francji do Egiptu do jednego z licznych ich zakładów, aby się poświęcić pracy nad wychowaniem młodzieży. Idziemy więc go odszukać. Odnaleźliśmy go na dziedzińcu obszernego zakładu. Właśnie odbywały się ćwiczenia gimnastyczne młodzieży. «Witajcie w naszych murach» — poznał nas po czerwonych krzyżach i idzie na nasze przywitanie. «Patrzcie, to nasza praca nad młodzieżą. Ponieważ z kraju ojczystego nas wydalili, otwieramy coraz to liczniejsze szkoły w misjach. Do nas się schodzi młodzież z całej Aleksandrii bez różnicy wyznań i narodowości. Nasze gimnazjum uchodzi jako najlepsze w mieście. Nauczamy wszystkiego, ale dbamy też o wychowanie fizyczne i z zadowoleniem wskazujemy na młodzież, która pod dozorem nauczycieli z ich zakonu wykonuje ćwiczenia.

«Ilu Was jest Ojców w tym zakładzie?» — pytamy się ciekawie. «Jest nas 40 w naszym domu, a każdy z nas ma swój zakres pracy. Jedni są profesorami, inni ekonomami, inni budowniczymi i t. d. Mnie przeznaczono początkowo do Tanty, miasteczka o 100 klm. od Aleksandrii oddalonego, w którym też mamy swój zakład, ale w drodze dostałem rozkaz, aby pozostać w Aleksandrii; rozkaz jest rozkazem, więc go wypełniam».

«Ilu też uczni kształcą się w waszym zakładzie?» indagujemy dalej.

«Jest ich na tysiąc z góry i to uczniowie z przedniejszych rodzin arabskich. Mieliliśmy też chłopców z domu królewskiego. Król się bardzo interesuje naszym zakładem. Gdy chłopcy ukończą szkołę, pozostają do nas przywiązani i zachowują dobre wspomnienia dla naszej instytucji. Najwięcej Francja z tego korzysta, bo nauczycieli się po francusku, pozostają przywiązani do Francji.

Zrozumiemy teraz, dlaczego w Egipcie jest tak liczny procent mówiących językiem francuskim. Zagadka rozwiązana. I ten zakon, który tyle dobrego robi dla Francji, który się stał krzewicielem idei francuskiej na obczyźnie, jest wydalony z Francji.

Ojciec wziął nas na poczęstunek do obszernego refektarza, wystawił kilka butelek najlepszego wina. «Na przywitanie gości z kraju» wznosi Ojciec toast dla nas. Pijcie, to wino pochodzi z naszej winnicy».

Ze Świata

Przywrócenie zniesionych świąt w Czechosłowacji.

Przywrócenie zniesionych dni świątecznych wywołało w całej Słowacji wielką radość. Na tę decyzję rządu czecho-słowackiego wpłynęły długotrwałe i usilne starania katolików. Ustawą Nr. 65 z r. 1925 zostały, jak wiadomo, zniesione następujące święta: Nowy Rok, dzień Trzech Króli, poniedziałek po Wielkiej Nocy, Wniebowstąpienie, drugi dzień Zielonych Świątek, Boże Ciało, dzień św. Piotra i Pawła, Wniebowzięcie Najśw. Marii Panny, dzień Wszystkich Świętych, Niepokalane Poczęcie i drugi dzień Bożego Narodzenia. Przywiązanie ludu do tych świąt było jednakże tak silne, że ostatecznie rząd musiał je uwzględnić.

Zawzięcie bolszewickie na polskie opłatki.

Przed świętami Bożego Narodzenia setki i tysiące osób z Polski, które posiadają w Rosji sowieckiej krewnych i znajomych, odwiecznym zwyczajem wysłało do Rosji listy z życzeniami świątecznymi, załączając do listu opłatki.

Na parę dni przed Bożym Narodzeniem, poczta z Rosji zaczęła przynosić dzień w dzień setki i tysiące listów zwrotnych, które były rozcięte i następnie przez bolszewicki urząd pocztowy zalakowane, a jako przyczyna zwrotu owych listów, przybita została pieczęć, powołująca się na Międzynarodową Konwencję Pocztową, zabraniającą przysyłania cokolwiek w liście innego, prócz listu.

Po bliższym jednak zapoznaniu się z ową Międzynarodową Konwencją Póclową wyszło na wierzch oszustwo bolszewickie. Wprawdzie owa konwencja zabrania przysyłania w listach innych, niż pocztowe przesyłek, ale też jednocześnie kategorycznie zabrania przegładania korespondencji prywatnej, której gwarantuje prawo tajemnicy. Bolszewicy zaś, powołując się oportunistycznie na ową konwencję, jednocześnie bezczelnie ją gwałcą, depejąc prawo tajemnicy korespondencji prywatnej.

Okazuje się tedy, że bolszewikom wcale nie chodzi o ścisłe przestrzeganie umów międzynarodowych, lecz o najzwyczajniejszą walkę z religią, nawet na drodze pocztowej, nie dopuszczając do siebie opłatków, wysyłanych z innych krajów. Z powyższego wynika, że uważana dotąd tajemnica korespondencji w Rosji za problematyczną, znajduje dzisiaj całkowite potwierdzenie, jest faktem przez samych bolszewików stwierdzonym.

Hołd wychodźstwa w Ameryce dla biskupów w Polsce.

Na jednym z zebrań centralnego zarządu Zjednoczenia Pol. Rzymsko-Katolickiego w Chicago odczytano uroczyste listy, nadesłane przez J. Em. ks. kardynała Kakowskiego i J. E. ks. Kubinę w odpowiedzi na przesłane do tych Dostojników Kościoła dyplomy honorowych kapelanów organizacji. Listy zawierają słowa uznania dla całego wychodźstwa, a szczególnie dla Zjednoczenia za obronę zasad katolickich w życiu wychodźstwa i zachętę do dalszej w tej dziedzinie

«Książę, nie widzieliście jeszcze naszego nowego zakładu? — pyta się? — Więc jedziemy zaraz go oglądać. Ja sam Wam go pokażę». Wsiadamy do tramwaju i jedziemy do nowo powstałego dzielnicy w Aleksandrii. Tramwaje idą z błyskawiczną szybkością. Po między pysznymi willami i ogrodami wznosi się wspaniałe gmachy. «To nasza nowa rezydencja» ciągnie dalej Ojciec. Od 1 października już się przeprowadzamy do nowej siedziby, bo w tej starej już nam za ciasno się robi». Jesteśmy osłupieni tym nowym widokiem! Przed naszymi oczyma prezentuje się piękny gmach tuż blisko morza. Jeszcze pełno robotników się krząta koło niego, aby wykończyć to dzieło, godne swego przeznaczenia, bo za dwa tygodnie już ma nastąpić otwarcie nowej uczelni. Król Egipski przyrzekł, że oświadczenie weźmie udział przy poświęceniu tego gmachu. «Jest on naszym dobrym przyjacielem», powiada Ojciec i daje pieniądze na nasz zakład, podczas gdy rząd nasz ani feniga nie daje».

Oglądamy wszystko dokładnie. Na ogromnym dziedzińcu wielki pomnik na cześć św. Marka. Wchodzimy po szerokich schodach do vestibulum. Przedstawia nam się Ojciec budowniczy, który wykonał plan do tej nowej uczelni i oprowadza nas po wszystkich salach. Wchodzimy najpierw do kościoła, który we środku ogromnego czworoboku się znajduje. Zaiste, jest to godna świątynia Boga. Witraże i najprzedniejsze obrazy pochodzą z Francji, granit i marmury z Egiptu. Wstępujemy do biblioteki, do rozmaitych sal, których liczba jest wielka, są sale fizyczne, laboratoria chemiczne, muzea przyrodnicze, są sale sypialne dla chłopców, łazienki, sale wykładowe etc. Wszystkie urządzenia są nowoczesne. Wchodzimy do obserwatorium astronomicznego z wielką kopułą, która dominuje nad całym zakładem i z której prezentuje się pyszny widok na całą okolicę. Z jednej strony widzimy morze otwarte, na którym kołyszą się statki, żaglowce, motorówki, a nad plażą wystawione są łazienki do kąpiei. Cały brzeg nad morzem wysadzony jest palmami. Z drugiej strony oko rozciąga się na rozległe miasto i dalej w głąb kraju na deltę Nilu. Podobnej uczelni z takim przepychem i z taką wspaniałością wystawionej nie widziałem w Europie nigdzie.

(c. d. n.)

pracy. Zarząd z rozrzuśnieniem wspominał chwile, spędzone na audjencji w pałacu arcybiskupim warszawskim u J. Eminencji podczas pamiętnej wycieczki i pobytu w Polsce, oraz przyjęcie, zgotowane wycieczce podczas pobytu w Częstochowie przez J. E. Ks. Biskupa Kubinę.

Na uczczenie Najdostojniejszych kapelanów powstano z miejsc i urządzono entuzjastyczną owację.

Jest to najlepszym dowodem serdecznych stosunków między krajem i wychodźstwem, oraz szacunku, jaki ma ono dla naszej hierarchii duchownej.

Konsulat Rzeczypospolitej Polskiej w Brukseli zawiadamia, iż z dniem 31 grudnia przeniósł swą siedzibę na nowy adres: 10, place du Luxembourg, Ixelles. Godziny przyjęcia, jak dawniej, codziennie od 10 godz. rano do południa.

ZAPŁACILI ZA PRENUMERATĘ

Szybisty Stan. do 1.7.29; X. Smoczyński do 1.7.29; Karpowicz Konstanty do 1.7.29; Wróbel Anna do 1.5.29; Długoszewska Marja do 1.4.29; Słachetko Marja do 1.4.29; Dziezic Jan do 1.7.29; Górski Franciszek do 1.7.29; Kolaczewska do 1.2.30; Wieniecki Kaz. do 1.7.29; Kocłówna Brig. do 1.3.29; Hudziński Feliks do 1.9.29; Szykar Rozalja do 1.7.29; Poolan Zofja do 1.1.29; Wiśniewski Leon do 1.7.29; Wójcik Jan do 1.1.29; Urbanak Władysław do 1.4.29; Turko Stefan do 1.7.29; Starczewski Aleks. do 1.7.29; X. Tanbus do 1.7.29; Walczak Leon do 1.7.29; Siwa Andrzej do 1.7.29; Sznajder Rozalja do 1.7.29; Welfle Gustave do 1.1.29; Wnekówna Anna do 1.7.29; Gielrakowski Eug. do 1.7.29; Marszałek M. do 1.7.29; Bajek Wojciech do 1.7.29; Zgoła Antoni do 1.5.29; Mateusz Petronela do 1.7.29; Rzeźnik Franc. do 1.7.29; Zbroński Wład. do 1.5.29; Wołoszyn Jan do 1.7.29; Barański Józef do 1.1.30; Rachwał Aniela do 1.2.28; Gira Wincenty do 1.11.29; Dupczyk Adam do 1.6.29; Zelazo Wład. do 1.1.30; Kruszyński Stan. do 1.7.29; Rożek Marja do 1.7.29; Golasik Helena do 1.1.30; Chrostek Fran. do 1.7.29; Jabłoń do 1.3.29; Rzymski Stan. do 1.4.29; Kozak Jan do 1.7.29; Szczupak Kat. do 1.7.29; Stelmach Marja do 1.7.29; Słowiński Mieczysław do 1.7.29; Waśniowski J. do 1.7.29.

UZUPEŁNIENIE

W ostatnim numerze «Polaka we Francji» na str. 12-tej pominięto przez nieuwagę, że na podróż chorej Polki p. Lisieckiej ofiarowały: Helena Asbert 20 fr.; Ciołka 2 fr.; Dor. Wacław 5 fr.; Gen. Brzeska 10 fr.

Wszystkim ofiarodawcom p. Cecylja Lisiecka, szczęśliwie zajęchawszy do Polski, składa serdeczne «Bóg zapłać».

POSZUKIWANIA

Osoby, którym znane jest obecne miejsce pobytu robotnika:

1) Stręcewskiego Witolda, ofiary wypadku przy pracy w przed. Maignie Meyer w St-Cheron;

2) Iwaneczko Stefana, ofiary wypadku przy pracy w przed. St. Boeuf w Longperrier (S.-et-M.);

WW3) Stelmazka Franciszka, ofiary wypadku przy pracy w przed. Marcel Dean Courbevoie (Seine), 23, rue Victor Amgera — zechcą wskazać jego adres Konsulatowi Generalnemu R. P. w Paryżu, 19, rue Alphonse de Neuville.

Osoby, którym znane jest obecne miejsce pobytu robotnika Swiderskiego Andrzeja, ofiary wypadku przy pracy w Usine de Munition à Sissone (Aisne) — zechcą wskazać jego adres Konsulatowi Generalnemu R. P. w Paryżu, 19, rue Alphonse de Neuville.

WYSTAWA OBRAZÓW

Polski artysta-malarz p. Wysocki wystawia swe obrazy, w lokalu przy ul. Jacques Callat, 3, Paris VI od 10 do 25 stycznia 1929 r.

KALENDARZ

Styczeń ma 31 dni.

13. Niedziela I po J. Kr. Leonejsza b. m.
14. Poniedziałek Hilarego b. dK.
15. Wtorek Pawła I-go pust.
16. Środa Marceliego pap. m.
17. Czwartek Antoniego op.
18. Piątek Katedr. św. Piotra.
19. Sobota Marjusza m. Kanuta kr.

« POLEXPRESS »

Polskie Biuro Podróży PARYŻ 22, Boulevard des Italiens.

podaje do wiadomości, że przedstawicielstwo na Lille i okolice od dn. 1 stycznia 1929 obejmuje

« Książnica Oświatowa » w La Madeleine-les-Lille, 20, Avenue Foubert.

do której należy się zwracać we wszystkich sprawach dotyczących kupna biletów na pociągi specjalne i zwyczajne, sprzedaży oraz kupna walut (złote i dolary).

TRYPER przedawniony i w pierwszym stadium serja
lekarstw w 4 pudeł..... 50 fr.
SYFILIS serja w 4 pudeł..... 50 fr.

CHOROBY KOBIECE

Żołądkowe, anemia, opóźnienia, bolesne miesiączkowania.
Szybki skutek. Komplet..... 60 fr.

Ekspedycja wszystkich Lekarstw sprawdzonych przez
polaka-lekarza.

PISAĆ DO S. PHYTOS

45, rue de Jussieu, PARIS

ADWOKAT PRZYSIĘGŁY

przy Petersb. sędzie apel.

Jerzy LEWIŃSKI

5, rue Boudreau (przy Opéra) Paris (9e)

Métro: Opéra Tel. Central 94-37 — 94-66
przyjmuje od 10 do 12 i od 2 do 6 w niedziele od 10-12.
Sprawy karne, cywilne, handlowe i administracyjne. Obrona
we wszystkich sądach p. adw. francusk. Pełnomocnictwa.
Rozwody. Sprawy ślubne. Tiomaczenia Korespondenci w
Polsce. Akta rejestralne. Spadki. Naturalizacja. Porady
listowne i osobiste.

Tiomaczenie metryk i innych dokumentów oficjalnych w
języku polskim, francuskim, angielskim i niemieckim
załatwia.

Wictor Ostrowski

N° 294 TRIEUX (M. et M.).

Tiomacz przysięgły przy sędzie w Briey.

Pierwsza polska szkoła SAMOCHODOWA im. Hallera

35, rue Boissy-d'Anglas
w podwórzu dom 9, 1-sze
piętro. — PARIS-8^e

Telefon Elysées 60-91.
metr. i Nord-Sud: Madeleine i Concorde
Autobus AC od dworca Gare du Nord.)

Tylko dyplom naszej paryskiej szkoły, która jednocześnie daje
wam prawo do wolnej jazdy po całej Francji nawet całej Europie
i w kraju, może Wam ułatwić do otrzymania dobrej posady.

Nasza szkoła wyucza Was w 14 dn. kursu jazdy i mechanik
wraz z przejściem egzaminu otrzymaniem Permis de conduire i
dyplomu szofera mechanika. Cały kurs kosztuje 250 fr.

Podczas kursu dajemy często uczniom prace, a po pracy lekcje.
UWAGA: Uczniom, którzy nie mogą zaraz przyjechać, tym
wysyłamy pocztą kurs lekcji teoretycznych. Ci zaś po zaznajomieniu
się z tym kursem przyjeżdżają na lekcje praktyczne. Uczniom po zdaniu
egzaminu w naszej szkole na Szofera-Mechanika często dajemy posady
we Francji i Polsce polepszając ich byt.

Znajomość jęz. francuskiego nie obowiązuje. Przyjeżdżnym z
prowinicji, rekomendujemy mieszkanie, od 20 do 25 fr. na tydzień.
Informacje wysyłamy bezpłatnie. — Zapisy codziennie od 9-iej
do 12 i od 2-7, w niedziele od 9-5 wieczornem.

Dr. RYPKO dawn. Dr. VIALARD

POLSCY DOKTORZY SPECJALIŚCI

17, RUE RÉAUMUR, PARIS

Métro: Réaumur-Sébastopol lub Arts et Métiers lub Temple
lub République w pobliżu głównych dworców kolejowych.

Nowe i radykalne sposoby leczenia **elektrycznością**, serum
zastrzykami, **Choroby weneryczne i dróg moczowych**:
Syfilis. Tryper, Szankier. Choroby krwi, skórne, niemoc
plciowa. Choroby nerwów, serca, płucne, żołądka i brzuszne.
Bóle i reumatyzmy, Badanie krwi. Mocz, Ropy i t. p.

Codziennie od 9 rano do 9 wiecz. w niedziele od 8 rano do 3 pld.
Dla robotników i urzędników ceny niższe.

Mówi się po polsku, francusku, niemiecku.

DOSTARCZAM DO FRANCJI
TANIE CZESKIE PIERZE
BENEDIKT SACHSEL
Lobzy Nr. 346 u Pilzen
CZECHY
(République Tchécoslovaque)

kilogram białego darłego 30 fr., lepszego 40 i 50 fr.; mięk-
kiego jak kwap 65 i 75 fr.; najlepszego 90 fr. — Ceny we
frankach francuskich Wysyła bezpłatnie i bez cla za za-
liczką pocztową. Opakowanie się nie wlicza. Wymieniam
i odbieram napowrót. — Próbką darmo. — Paczki z
Czech do Francji są około 14 dni w drodze.

KLINIKA POLSKA

Spodziewamy się twierdzą ci, którzy mają wiarę, gdyż wiara daje na-
dzieję a w nadziei Itkwi największa moc.

Zwracajcie się do nas ze wszystkimi chorobami, a wyleczymy was.

ALE NIE ZWLEKAJCIE!

bo wiedzieć musicie, że miliony szkodliwych bakterji gnieździ się nawet
w zdrowym naszym organizmie a przy najmniejszej chorobie one się
mnożą i grożą naszemu zdrowiu.

W naszej KLINICE są lekarze specjaliści dla wszystkich chorób, jako to:

**kobiece, wewnętrzne, dziecięce, skórne,
weneryczne, oczne, uszne, gardłowe i nosowe.**

Są specjalne pokoje dla operowanych w naszej Klinice. Operacyj doko-
nają profesorowie paryskich i polskich Uniwersytetów.

Klinika posiada GABINET DENTYSTYCZNY zaopatrzony w najnow-
sze urządzenia techniczne: leczy się chore zęby, wstawia się plombę,
nowe zęby złote i białe, koronki i mostki.

Dla robotników znaczne ustępstwo i dogodne warunki.

KLINIKA znajduje się:

62, rue de la Rochefoucauld (róg rue Pigalle)

Métro: PIGALLE

Przyjęcia codziennie od godz. 10-12 i od 2-9 wieczór.
W niedziele i święta od 10-12 i od 2-4 ppl.

LECZNICA POLSKA W PARYŻU

Urządzona według nowoczesnych wymagań nauki

90, rue Faubourg St.-Martin, tuż obok Gare de l'Est

Métro: Gare de l'Est lub Chateau d'Eau. — Liczne tramwaje i autobusy.

Diatermia, lampa kwarcowa, leczenie elektrycznością. Prześwietlanie promieniami Roentgena. CHOROBY WEWNĘTRZNE, REUMATYZM, HEMOROIDY i ŻYLAKI. NIEGOJĄCE SIĘ OWRZODZENIA, CHOROBY WENERYCZNE, tryper szankier, syfilis, choroby krwi, niemoc płciowa. — CHOROBY KOBIECE. — Badanie krwi i moczu.

LECZNICA ODPOWIADA NIEZWŁOCZNIE NA ZAPYTANIE LISTOWNE

Godziny przyjęć: codziennie od 9—8-ej wieczorem za wyjątkiem pory obiadowej (12-2) w niedziele i święta od g. 9—12 i od 2—4 po południu w piątek przyjęć nie ma.

Jeżeli nie możecie osobiście zgłosić się do lecznicy, napiszcie niezwłocznie a lecznica, posiadająca własną aptekę, wyśle wam natychmiast wszelkie żądane leki oraz artykuły higieniczne. Wszystkie wskazówki po przysłaniu znaczka pocztowego (50 ctm) bezpłatnie.

ADRESOWAĆ: LECZNICA POLSKA 90, rue du Faubourg St.-Martin — PARIS X.

LECZNICA POLSKA

18, rue Malher. — PARIS-4^e.

DIATERMIA, DARSONWALIZACJA, LAMPY KWARCOWA (Górskie słonce) Prześwietlanie promieniami ROENTGENA

CHOROBY WEWNĘTRZNE: płuc, serca, narządów trawienia, reumatyzm, hemoroidy, żylaki
CHOROBY WENERYCZNE I DRÓG MOCZOWYCH: tryper, szankier, syfilis, choroby krwi, niemoc płciowa
CHOROBY SKÓRY
CHOROBY KOBIECE I AKUSZERJA

Wszelkie operacje w najdogodniejszych warunkach
Dla bezrobotnych znaczne ulgi

BADANIE KRWI I MOCZU

Przyjęcie codziennie od 9 rano do 8 w. W niedzielę od godz. 9—12.

18, r. Malher. Paris (4e) w bramie 1-ep.
Métro: St.-Paul. Tel.: Arch. 45-33.

Lekarz specjalista

96, rue de Rivoli, 96. PARIS —

Métro: Châtelet

Najskuteczniejsze środki przeciw chorobom wenerycznym mężczyzom i kobiet. Leczy szybko choroby krwi i skóry, syfilis, rzeżączkę. Prędkie leczenie żylaków i wrzodów. Własne laboratorium. Bardzo szybko leczy rozdzęte żyły. — Mówi po niemiecku. Przyjmuje chorych codziennie od 9 do 12 i od 2 do 8, w niedzielę od 9 do 12 w poł.

DENTYSTA-LEKARZ

E. M. SMULAR

z paryskiego fakłt. medyczn.

Leczenie i usuwanie zębów według najnowszych systemów, bez bólu. Amerykańskie roboty. Złote korony, mostki. Elektryczne sposoby uspakajające ból i wzmacniające zęby dziąsła. Dla niezamożnych — wielkie ustępstwa. W wielu wypadkach udzielamy swej zgody na płacenie należności w kilku ratach.

Codziennie od 9 rano do 7 1/2 wiecz. w niedzielę do 1 poł.

48, rue de Dunkerque. PARIS

Métro: Gare du Nord, Barbès, Poissonnière. Telefon: Truden, 42-79.

Polska LECZNICA UNIVERSELLE

5, rue Euryale-Dehaynin, Paris 19. (na parterze)

Métro: Jaurès. Tramwaje N° 29, 21, 51. Autobus M

OPERACJE, CHOROBY PŁUC, SERCA, ŻOŁĄDKA, SKÓRNE WENERYCZNE, KOBIECE, USZU, GARDŁA I NOSA, PROMIENIE, LABORATORJUM NAJNOWSZE METODY LECZENIA NIEDAWNO ZOSTAŁ OTWARTY ODDZIAŁ DENTYSTYCZNY.

Przy klinice

b. Naczelný Lekarz 30 p. Str. Kaniowskich
DOKTÓR POLSKI

Przy wypadkach przy pracy leczenia darmo

Przyjęcia: w dnie powszednie od 10—12 i od 1—7 popołudniu. Prócz tego we wtorki i czwartki do 8 w. W niedzielę od 9—12 rano.

Prosimy o nadsyłanie

należności za « Polaka we Francji »

Od 1.1.29 do 1.7.29-15 fr.

Najstarszy polski sklep

założony w roku 1909

Bizuterji Zegarków i
Instrumentów
Muzycznych

ARMAND

Pod Zarządę m
Marji
Wdyńskiej

POLECA RODAKOM:

Zegarek doskonale chodzący z 5-letnią gwarancją stalowy lub niklowy	55 fr.
Zegarek, czarny lub niklowy, 15 rubinów	75 fr.
Zegarek, nakręcany co 8 dni, czarny lub niklowy	95 fr.
Zegarek firmy Lip czarny lub niklowy, mechanizm ancre 15 rubinów	145 fr.
Zegarek, srebrny, mechanizm zbardzo staranny	125 fr.
Zegarek, damski, czarny lub niklowy	75 fr.
Zegarek, damski, srebrny, bardzo ładny	95 fr.
Zegarek, srebrny, płaski, bardzo elegancki mechanizm ancre, 15 rubinów	165 fr.
633 Budziki	48 — 38 — 30 fr.
235 Harmonje w najlepszym gatunku, 10 tonów, 4 basy. — 31 tonów, 12 basów 425 fr. 21 tonów, 8 basów	150 fr. 225 fr.
248 Harmonijki ustne, Koncertowe, 64 tony, 26 fr. 80 tonów	36 fr.
342 Fonografy	325 fr. 375 fr. 425 fr.
457 Skrzypce w dobrym gatunku, w pudle 200 fr. 235 fr. 265 fr.	
304 Przyrząd do ostrzenia brzytwy w futerałach	6 fr. 10 fr.
317 Brzytwa w doskonałym gatunku	20 fr. 24 fr. 30 fr.
412 Grzebienie z prawdziwego rogu, mocne	7 fr. 9 fr. 12 fr.
447 Szczotki do włosów	10 fr. 12 fr. 14 fr.
502 Lusterka w niklowych ramkach	18 fr.
201 Mydło do golenia w metalowym futerałach	4 fr.
907 Szczyrtek 2 ostrza i korkociąg, cały stalowy	8 fr. 12 fr.
612 Maszynka do strzyżenia włosów	49 fr. 55 fr.
Pędzle do golenia w doskonałym gatunku 6 fr. 9 fr. 12 fr.	
Bindy do włosów	4 fr. 6 fr.

Do Każdego zegarka dołączony jest dla czytelników POLAKA WE FRANCJI ładny łańcuszek bezpłatnie. Wysła się po otrzymaniu przekazu pocztowego (mandat-poste), który nadesłać należy pod adresem;

ARMAND

4, rue des Archives
PARIS (4^e)

* Powyższy adres można wyciąć i nakleić na kopertę. — Opakowanie i przesyłka bezpłatnie. — Jeżeli macie trudności z wysyłką pieniędzy to napiszcie do nas nadmienając jaką nam sumę przesłać chcecie a dostarczymy wam gotowy przekaz pocztowy który wystarczy oddać na pocztę i wpłacić wymienioną kwotę.

Katalogi wysyłamy bezpłatnie

POLSKIE BIURO PODRÓŻY « POLEXPRESS »

Jeneralna Reprezentacja Polskiego Biura Podróży «ORBIS»
koncesjonowanego przez Polskie Koleje Państwowe

Reprezentacja Powszechnej Wystawy Krajowej w Poznaniu 1919 roku.

22, Boulevard des Italiens, PARIS (IXe) (Róg rue Taitbout)

Métro : Richelieu-Drouot.

Tél. Provence, 88-55.

SPRZEDAŻ BILETÓW KOLEJOWYCH do wszystkich miast Polski i innych krajów.

KUPNO I SPRZEDAŻ ZŁOTYCH, DOLARÓW i innych walut.

PRZEKAZY DO POLSKI

PO NAJLEPSZYM KURSIE

POCIĄGI SPECJALNE DO POLSKI PO CENACH ZNIŻONYCH

Ceny :

Paryż-Poznań	Fr. 275 ;	Lille-Poznań	Fr. 245 ;	Strasbourg-Warszawa	Fr. 311 ;
» Warszawa	» 337 ;	» Warszawa	» 303 ;	» Kraków	» 265 ;
» Kraków	» 345 ;	» Kraków	» 314 ;	» Lwów	» 319 ;
» Lwów	» 376 ;	» Lwów	» 345 ;	»	»

DZIECI DO LAT 3-ch MAJĄ PRZEJAZD BEZPŁATNY

Najbliższe pociągi specjalne odchodzą :

Z PARYŻA, Gare du Nord, dn. 25 STYCZNIA 1929 **Z LILLE**, dn. 26 STYCZNIA 1929
ze **STRASBURGA** dn. 16 i 30 STYCZNIA 1929

Na dworcu stawić się należy :

W Paryżu dn. 25 Stycznia o godz. 8 wieczór.

W Lille z dn. 25 na 26 Stycznia o g. 2 w nocy.

W Strasburgu dn. 16 i 30 Stycznia o g. 6-ej rano.

IŁOŚĆ MIEJSC OGRANICZONA

ZGŁASZAJCIE SIĘ BEZZWŁOCZNIE

AJENCJE

NOEUX-LES-MINES,
SALLAUMINES,
DOUAI,
LILLE,
BARLIN,
BRUAY-EN-ARTOIS,
LENS,
OIGNIES,
PARIS,

M. PUDEŁOWSKI, 254, rue Nationale.
M. PUDEŁOWSKI, rue Nationale, près Cinéma Olympia.
OBOK DWORCA W BANKU NA ROGU, Avenue de la Gare.
KSIĄZNICA OŚWIATOWA, 20, Avenue Foubert.
M. KRYSIAK, rue Ferrer.
M. KRYSIAK, 117, rue de la République.
M. MAGROWICZ, Hotel Polski, 24, rue de la Gare.
T. M. OLSZEWSKI.
« POLEXPRESS », 22, boulevard des Italiens.

Zapisy przyjmowane będą do dn. 25 Stycznia.

Po wymianę bonów na bilety

WSZYSCY WYJEŹDŻAJĄCY Z PARYŻA zgłosić się winni do Biura «POLEXPRESS»
22, Boulevard des Italiens, 25 Stycznia.

WSZYSCY WYJEŹDŻAJĄCY Z LILLE zgłosić się winni LILLE. Książnica Oświatowa,
20, Av. Foubert dn. 25 stycznia 1929

WSZYSCY WYJEŹDŻAJĄCY ZE STRASBURGA zgłosić się winni do p. POHORYLESA,
39, rue du Vieux Marché aux Vins, Strasbourg.

**UWAGA : PRZED NABYCIEM BILETU SPRAWDZIĆ NALEŻY CZY POSIADANY PRZECZ
INTERESOWANEGO PASZPORT JEST WAŻNY NA WYJAZD DO POLSKI. JEŻELI PASZ-
PORT JEST PRZEDAWNIONY, INTERESOWANY WINIEN ZWRÓCIĆ SIĘ BEZZWŁO-
CZNIE DO WŁAŚCIWEGO KONSULATU POLSKIEGO, ZAZNACZAJĄC WYRAŹNIE, ŻE
MA ZAMIAR WYJECHAĆ SPECJALNYM POCIĄGIEM, ORGANIZOWANYM PRZECZ
« POLEXPRESS ».**

Stosownie do przepisów kolejowych każdy pasażer ma prawo do zabrania do wagonu
nie więcej niż 2 walizek ręcznych.